

nota

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW

Onderzoek en
Wetenschapsbeleid

Van

Persoonsgegevens

Datum

8 mei 2025

Referentie

52406776

Bijlagen

Voortgangsbrief kennisveiligheid
Stroomschema interventieladder

Intern OCW afgestemd

HOenS

Interdepartementaal
afgestemd

BZK, BuZA, JenV

Verzending voortgangsbrief kennisveiligheid juni 2025

Aanleiding

Op 19 juni staat er een commissiedebat in de Tweede Kamer gepland over onderzoeks- en wetenschapsbeleid. Het streven is voor die tijd de Tweede Kamer per brief te informeren over de voortgang van een aantal onderwerpen binnen het kennisveiligheidsbeleid. Hiermee doet u ook een aantal moties en toezeggingen af.

Geadviseerd besluit

Advies is akkoord te gaan met de voorgestelde inhoud en verzending van de voortgangsbrief kennisveiligheid met het bijbehorende stroomschema in de bijlage; voorafgaand aan het Kamerdebat wetenschapsbeleid.

Kernpunten

- Het betreft een beknopte brief waarin u uitvoering geeft aan een aantal moties en toezeggingen op het gebied van het kennisveiligheidsbeleid en een nieuwe toezegging wordt gedaan (zie laatste blad nota).
- De brief bevat daarnaast een update over recente vorderingen in de doorontwikkeling van het Verscherpt Toezicht en de rol die het verscherpt toezicht speelt in sanctienaleving door kennisinstellingen.
- Doel is de brief uiterlijk 10 juni naar de Kamer te verzenden.
- De brief wordt alleen door MOCW ondertekent, en gaat niet via de Ministerraad.
- De brief bestaat uit 3 blokjes met de volgende kernpunten:
 - *Blokje 1: Leidraad, overzichten en uniforme risico-indicatoren*
U informeert de Kamer over de afronding van een tussentijdse versie van de Leidraad Kennisveiligheid, en kondigt actualisering van de overige onderdelen aan. U doet de motie Rooderkerk Paternotte¹ af over het bijhouden van overzichten van risicovolle samenwerkingen en opstellen van uniforme risico-indicatoren. De universiteiten beschikken inmiddels allemaal over de gevraagde overzichten, en u heeft met de instellingen een set uniforme risico-indicatoren ontwikkeld.
 - *Blokje 2: Stroomschema Kennisveiligheid*
U voert uw toezegging² uit om de Kamer te voorzien van een overzicht van welke stappen u kunt zetten wanneer een instelling een

¹ Tweede Kamer, 31 288 nr. 1134, Motie Rooderkerk en Paternotte

² Tweede Kamer, TZ 202501-136 (toezegging stroomschema)

internationale samenwerking wil aangaan die een risico vormt voor de nationale veiligheid. In de bijlage van de brief bevindt zich ter illustratie een stroomschema.

Datum
8 mei 2025

○ *Blokje 3: Update verscherpt toezicht*

U informeert de Kamer over de grote lijnen binnen het Verscherpt Toezicht, sanctienaleving en de relatie met de Wet screening kennisveiligheid. Het is een tijd geleden dat de Kamer daarin door u is meegenomen vandaar dat u de Kamer hierover actief informeert zonder dat hier een toezegging aan vooraf is gegaan.

U geeft toelichting op een aantal stappen die u samen met kennisinstellingen zet in de doorontwikkeling van het verscherpt toezicht.

- In blokje 2 kondigt u aan om de Kamer voor aankomend zomerreces per brief te informeren over de uitvoering van diverse moties en toezeggingen uit het plenair debat over de veiligheid op universiteiten van 23 januari jl. Daarin zult u ook een overzicht geven van de stappen die u kunt zetten als de fysieke veiligheid in het geding komt. Dit in aanvulling op uw beantwoording van de schriftelijke van het lid Martens-America.

Krachtenveld

- Over alle onderwerpen in deze brief bent u op ambtelijk niveau in constructief gesprek met relevante stakeholders in het veld en het Rijk.
 - De set uniforme risico-indicatoren wordt naar verwachting op 5 juni vastgesteld door de Regiegroep. Op het moment van schrijven wachten wij nog op een bevestiging van NWO en NFU voor unanieme steun (verwacht: 5 juni einde dag).
 - Voor het stroomschema hebben wij de partijen in de Regiegroep geconsulteerd met de vraag of er grote bezwaren bestaan tegen deze weergave. Op het moment van schrijven wachten wij nog op een reactie van UNL en VH (verwacht: 5 juni einde dag).
- Op het gebied van sancties vragen instellingen wel aandacht voor de uitvoerbaarheid van het geheel aan sanctieregimes in de praktijk. Instellingen geven aan dat ze de uitvoering van deze sancties ervaren als te complex en zoeken naar duidelijkheid en houvast.
- Hiertoe adviseert u via het Loket Kennisveiligheid in samenwerking met BuZa instellingen ook bij sanctievraagstukken en werkt u met instellingen aan de doorontwikkeling van het verscherpt toezicht. Dit zorgt voor enige verlichting, maar neemt de fundamentele knelpunten niet weg, dit vraagt om oplossing in internationaal verband.
- Deze discussie is niet uniek in het sanctielandschap. Voor deze knelpunten in de uitvoerbaarheid heeft Nederland ook in Europees verband recentelijk aandacht gevraagd³.

³Strengthening European cooperation to reinforce national efforts on the implementation and enforcement of EU restrictive measures. Non-paper by the Netherlands, November 2024. Bijlage bij Kamerstukken 36 600 V, 2024/25 "Vaststelling van de begrotingsstaat van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 2025"

Overzicht moties en toezeggingen in deze brief**Datum**
8 mei 2025

	Indiener	Over	Status
Motie 31288-1134	Rooderkerk Paternotte (beiden D66)	De universiteiten opdragen om uiterlijk dit jaar een centraal en actueel overzicht te realiseren van hun internationale samenwerkingen; en	Uitgevoerd
		met de kennisinstellingen een landelijke set uniforme criteria te ontwikkelen op grond waarvan zij inschattingen kunnen maken van de risico's bij het aangaan van internationale samenwerkingen.	Uitgevoerd
Toezegging TZ 202501-136	Op verzoek van het lid Martens-America (VVD) tijdens commissiedebat kennisveiligheid 30-1-2025	In de zomer van 2025 stuurt de minister een voortgangsbrief over kennisveiligheid, waarin ook een stroomschema wordt opgenomen met wie waarvoor verantwoordelijk is op het gebied van kennisveiligheid.	Uitgevoerd